

**DIMITRIS DIMITRIADIS, *Les paraules mortals*,
2020. [Traducció: Joan Casas]**

Per a en Thomas Simeionidis

*Mais qu'y a-t-il de si périlleux dans le fait
que les gens parlent et que leur discours
indéfiniment prolifèrent? Où donc est le
danger ?*

(Michel Foucault, *L'ordre du discours*, 2.12.1970)

La qüestió de si les paraules parlen no té resposta si volem ser substancialment actuals.

La pregunta no queda contestada, roman pendent. El tren de les paraules, de totes les edats, globalment i sense pausa, roman en situació de disponibilitat i d'espera.

La paraula i la cosa, la paraula i el fet, la paraula i la situació, i també: la paraula i la sensació, la paraula i el pensament, en estat de suspensió.

Parlem d'avui. De les paraules i les coses avui.

Una de les bandes, la segona, vol que sigui dit què és allò que ella mateixa és; l'altra banda, la primera, aquella des d'on es demana de dir què és la segona, ja no està en situació de fer-ho com ho ha fet fins ara.

Naturalment totes dues bandes existeixen tal com les coneixem i com han existit des de sempre, continuen fent allò que feien des del començament de la llengua, una banda parla de l'altra, les paraules diuen les coses, les mateixes paraules les mateixes coses, amb totes les mutacions que s'han produït en el procés d'anomenar les coses.

Es tracta però d'una continuïtat només aparentment tranquil·la, amb una substancial ruptura de la continuïtat.

Les paraules i les coses, les paraules i les cares, les paraules i els temes, no conversen tal com conversaven paraules i coses, paraules i cares, paraules i temes, s'hi planten al davant, però no s'hi comuniquen com ho havien fet sempre, no hi tenen una relació de correspondència immediata, d'entesa directa.

Les paraules no coincideixen amb les coses; les coses no són acollides per les paraules.

Allò que deien les paraules de les coses fins ara ja no té vigència, ja no diu el ser de les coses; paraules i coses difereixen, la seva antiga coincidència s'ha pertorbat, la relació establerta que tenien s'ha trastocat, les paraules ja no signifiquen de les coses allò que significaven fins ara, el ser de les coses (esdeveniments, sensacions, situacions), no tan sols les antigues sinó sobretot les noves, recents, innovadores però desconegudes, no troba la denominació literal que li corresponia; el ser de les coses té unes altres exigències, té les exigències urgents de l'avui immediat.

Les paraules, les atribucions de significat, les significacions, es queden perplexes, gairebé anorreades davant del conjunt de les coses, el conjunt de les coses també està a l'espera de les paraules, de les atribucions de sentit, de les significacions, amb la denominació o bé incerta o trasbalsada i de vegades cancel·lada i tot.

Les dues bandes es miren l'una a l'altra com si la relació que tenien fins ara hagués estat minada fins a abolir-la.

Allò que una paraula deia d'una sensació ja no ho diu.

Un esdeveniment, igual a si mateix des de fa mil·lennis, no es pot reconèixer en la descripció de la paraula que el batejava fins ara.

Un objecte, natural o artificial, necessita una altra designació que sorgeixi de la necessitat present de ser denominat.

Una acció que ha conservat durant segles la mateixa denominació ofensiva, ara no troba en aquella denominació allò que és avui dia la mateixa acció.

Quant a les coses completament noves, aquelles l'aspecte de les quals és qüestió d'uns anys, d'uns dies o fins i tot d'unes hores, plantegen l'exigència, des de temps molt antics, de la invenció de la seva existència verbal.

Les paraules són creacions de les èpoques que, per la seva pròpia necessitat, les van crear.

Ni tan sols les paraules més importants que constitueixen els fonaments conceptuals de les cultures, poden tenir avui la vigència que van tenir en les èpoques que van necessitar la seva creació.

Quan els homes justament viuen, com és el cas avui, el

moment extrem d'una cultura la substància material de la qual són les paraules; quan l'aparició d'uns símptomes sense precedents que afecten tothom sense excepcions així com les condicions de la vida, privada i pública, és eludida per l'excitació corresponent dels símptomes d'una forma nova de sentiments, pensaments, vivències; aleshores la llengua es posa a prova en la seva dimensió més crucial: expressar, anomenar, conceptualitzar, redactar, organitzar, demostrar, descriure, dir les coses amb el nom que correspon a aquell moment, activat en totes les versions del seu funcionament.

El tall que ha comportat l'actual pandèmia, un tall que potser molts no han comprès en la seva veritable magnitud ni acceptat en les seves conseqüències crucials, és un gran esdeveniment històric, on allò purament humà, allò que no és excepcional ni superflu, la finitud de l'home, ho mesura tot, assoliments i valors, posa a prova la seva resistència i validesa, revela, de manera òbvia, allò que queda dempeus, allò que continua sent necessari, allò que és viu i allò que és mort.

Una d'aquestes coses és, en primera línia, la llengua.

Tot és qüestió de la llengua.

Des del moment que la propietat humana per excel·lència és la parla, les paraules constitueixen allò que s'anomena la creació humana.

Sense les paraules no existiria res d'allò que constitueix la cultura, des dels llibres sagrats fins a tot el que fa referència a la tradició oral i escrita.

Tot existeix perquè són paraules.

Religions, ideologies, sistemes polítics i filosòfics, són construccions lingüístiques, resultats de condicions definides històricament, de períodes determinats cronològicament.

Tant allò que ha estat anomenat com allò que s'anomenarà, és captiu de la tanca dins la qual ho reclou la llengua.

No hi ha res que sigui humà que no pertanyi a l'àmbit de la llengua, els límits de la qual són els límits de l'home, uns límits que permeten la seva transgressió, però dins dels seus límits.

Allò que en conseqüència tenen les paraules és la seva

historicitat, és a dir que se sotmeten al temps, que la seva durada i la seva vigència depenen d'en quina mesura el temps les ha gastat i esgotat mentre continuen sent vàlides i segueixen significant encara alguna cosa d'allò que havien significat un dia.

El moment crucial per a la vigència de les paraules i dels significats que atribueixen a les coses, és aquell en què l'altre límit, el límit de la vida humana, *la mortalitat*, arriba, com ha arribat avui, a demostrar —si calia, però sí que ha calgut— que tot allò que no té com a pressupòsit *la naturalesa mortal de l'home*, com a punt de partida inicial el fet que l'home és mortal, *i només mortal*, s'ensorra com una cosa sense fonament, com a invencions la matèria de les quals no tenia cap dimensió real, fum inconsistent.

Ara que la realitat arriba amb el rostre de la mort i escombra edificis de segles que amb els seus sermons enganyaven configurant mentalitats, s'exposa cruament la seva bàsica nuesa, la seva falta de base i de fonament.

Les paraules estan disposades a sintonitzar-se amb aquesta abrupta realitat universal, a idear maneres de correspondre's amb les coses tal com aquestes naixeran

d'ara endavant, perquè d'aquesta manera les paraules surtin guanyadores d'aquest tracte amb les coses, amb la realitat que vivim.

Si això passa, si preval la consciència que els significats i els significants han de tenir la relació adequada que exigeix l'actualitat, per tal que les paraules i les coses coincideixin i que allò que diu la paraula de la cosa sigui allò que és efectivament la cosa en la seva necessitat d'avui, aleshores potser quedaran endarrere per sempre aquelles que ja han mort deixant alhora obert i disponible el camp per a totes aquelles altres que esperen viure a partir d'ara.

Així, el nou cicle històric que tot just comença, caldrà que, com a nou, tingui la seva llengua, que parli amb les seves paraules harmonitzades amb la seva realitat, unes paraules també mortals, i per tant provisionals, ja que seran creacions de l'ésser contemporani que és l'home, la naturalesa mortal del qual insuflarà el seu alè provisional en el mon nou.

Aquest món, justament perquè l'haurà inaugurat la mort, serà aquell que revelarà de la manera més positiva, és a dir terrenal, la vida.

Dimitris Dimitriadis, 30.4 – 4.5.2020